

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV
AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

CIVITAS

&

VILLA

MIASTO I WIEŚ W ŚREDNIOWIECZNEJ
EUROPIE ŚRODKOWEJ

WROCLAW-PRAHA
2002

SPIS TREŚCI

Zamiast wstępu	5
Tabula Gratulatoria	6
Bibliografia prac Marty Młynarskiej-Kaletynowej	7

I. Z metodologii badań

HENRYK SAMSONOWICZ (Warszawa), Wiejskość osad miejskich w późnym średniowieczu	13
JINDŘICH TOMAS (Praha), <i>Civitas – villa</i> ve významu právního města v českých zemích v první polovině 13. století	17
MARIA I WITOLD HENSLOWIE (Warszawa), Weneckie czy wenetyjskie wątki w nazewnictwie niektórych miast polskich	25
ZOFIA I STANISŁAW KURNATOWSCY (Poznań), „Czynnik przyrodniczy” a „czynnik ludzki” w rozwoju osadnictwa	27
PRZEMYSŁAW URBAŃCZYK (Warszawa), Wczesna urbanizacja ziem polskich	37
JERZY PIEKALSKI (Wrocław), Lokacja Wrocławia jako problem badawczy archeologa	49

II. Socjotopografia miejska

MATEUSZ GOLIŃSKI (Wrocław), Powstanie i zanik „miasteczek w borach”	65
RAFAŁ EYSYMONTT (Wrocław), Burgum milicikie – przemiana w małe miasto	73
LECH LECIEJEWICZ (Wrocław), <i>Suburbium</i> wczesnośredniowiecznego Kołobrzegu	83
TOMASZ JUREK (Poznań), Trzynastowieczne lokacje miejskie w dobrach Pogorzeli	89
JAN FROLÍK, MARTIN TOMÁŠEK (Praha), Kutná Hora. Příspěvek archeologie k nejstarší topografii a komunikačnímu schématu města	99
MARTIN TOMÁŠEK (Praha), Kaňk u Kutné Hory	107
KRZYSZTOF WACHOWSKI (Wrocław), Problematyka cmentarzy przykościelnych w średniowiecznym Wrocławiu	113
STANISŁAW ROSIK (Wrocław), Wrocławskie Nowe Miasto: przegrany konkurent, zbuntowany satelita czy ... intratna posada dla Gerharda z Głogowa	123
MAREK SŁOŃ (Warszawa), Brama Świdnicka w cieniu kościołów. Rada miasta wobec topografii sakralnej późnośredniowiecznego Wrocławia	135
STANISŁAW FIRSZT (Jelenia Góra), Wczesnośredniowieczny „dom tkacza” przy ul. Najświętszej Marii Panny w Legnicy	143
CZESŁAW LASOTA, EWA ŁUŻYŃIECKA (Wrocław), O murowanych domach mieszczan w późnośredniowiecznej Legnicy	151
TADEUSZ POKLEWSKI-KOZIEŁŁ, MARIA ŻEMIGAŁA (Łódź), Przestrzeń „niemiejska” w czternastowiecznym Kaliszu w oczach archeologa	159
IRENA KUTYŁOWSKA (Lublin), Miasta Lubelszczyzny sprzed układu w Krewie (stan badań)	165
ANDRZEJ JANECZEK (Warszawa), Ząb kniazia Lwa. W kwestii wiarygodności przemyskiego przywileju wójtowskiego	177

III. Społeczność miejska i jego kultura

ROMAN CZAJA (Toruń), Patrycjat wielkich miast pruskich. Przyczynek do formowania się i postrzegania grup społecznych w miastach Hanzy w średniowieczu	193
TOMÁŠ VELIMSKÝ (Most), <i>Cruciburgensis magister monetae</i> aneb historie jednoho omylu. Příspěvek k dějinám městského meliorátu v českých zemích ve druhé a třetí čtvrtině 13. století ..	201
URSZULA SOWINA (Warszawa), Testament pewnego kmiecia. Przyczynek do badań nad relacjami międzystanowymi w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności	209
JOSEF BLÁHA (Olomouc), Několik archeologických příspěvků k poznání pohanské a křesťanské religiozity v raně středověké Olomouci	215
PAVEL KOUŘIL, HANA TERYNGEROVÁ (Brno), Středověký poutní odznak z historického jádra města Opavy	227
ZDENĚK DRAGON (Praha), K otázce tzv. pohřebiště cizích kupců v Bartolomějské ulici na Starém Městě pražském	235

WALDEMAR KOMOROWSKI (Kraków), Średniowieczne ratusze w Małopolsce i na ziemiach ruskich Korony	241
JANUSZ FIRLET (Kraków), <i>Capella murata tituli sanctae Mariae Magdalенаe...</i> Z dziejów dawnego kościoła Uniwersytetu Krakowskiego	249
HALINA MANIKOWSKA (Warszawa), Koszty pielgrzymki Piotra Rindfleischa, kupca wrocławskiego, do Ziemi Świętej	257
MARIAN RĘBKOWSKI (Kołobrzeg), <i>Ad sanctum Jacobum ultra montes...</i> Przyczynek do badań nad pielgrzymkami mieszczan kołobrzeskich w średniowieczu	265
GRAŻYNA NAWROLSKA (Elbląg), Znaleźiska hiszpańskiej ceramiki w średniowiecznym Elblągu ...	271
JERZY KRUPPÉ (Warszawa), Rzeczy stare w dobytku ruchomym mieszczan poznańskich w XVI-XVIII wieku	277
BOŻENA I WOJCIECH DZIEDUSZYCCY (Poznań), Średniowieczne i nowożytne dary monetarne złożone w pochówkach kościoła św. Piotra w Kruszwicy	281
HANNA ZAREMSKA (Warszawa), <i>Die fleisch das nicht taug den juden zu essen.</i> Miasto wobec problemu żydowskiego uboju rytualnego	299
CEZARY BUŚKO (Wrocław), Archeolog w kuchni	309
ANDRZEJ LEGENDZIEWICZ, MACIEJ MAŁACHOWICZ (Wrocław), Średniowieczne mechanizmy zamknięcia i blokady drzwi	317

IV. Wieś w okresie przełomu

JAN KLAPEŠTĚ (Praha), Středověká vesnice v proměnách našeho poznávání	327
ANDRZEJ BUKO (Warszawa), Wczesnośredniowieczne osadnictwo wiejskie na Wyżynie Sandomierskiej w początkach państwa polskiego: problematyka badawcza	339
PETR MEDUNA (Praha), Mělnicko kolem roku 1400	347
RUDOLF PROHÁZKA (Brno), Lužni les jižně Brna ve středověku a raném novověku	353
WŁADYSŁAW FILIPOWIAK (Szczecin), ... <i>in provincia Wolin villam Drammine...</i>	357
EIKE GRINGMUTH-DALLMER (Berlin), Gewerbliche Produktion in hochmittelalterlichen Dörfern Nordostdeutschland	363
HANNA KÓČKA-KRENZ (Poznań), Góra pod Poznaniem jako przykład przemian osadniczych w średniowiecznej Wielkopolsce	377
ELŻBIETA KOWALCZYK (Warszawa), Włość kałuska w średniowieczu. Z dziejów osadnictwa na wschodnim Mazowszu	385
JERZY LODOWSKI (Wrocław), Stratygrafia nawarstwień grodziska wczesnośredniowiecznego w Kruszyńcu, pow. Góra	393
MAŁGORZATA CHOROWSKA, CZESŁAW ŁASOTA (Wrocław), Późnogotycki dwór w Komorowicach. Wiejska siedziba mieszczanina	397

V. Miscellanea

STANISŁAWA HOCZYK-SIWKOWA (Lublin), Połączenia komunikacyjne Lublina we wcześniejszym średniowieczu	407
KAZIMIERZ RADWAŃSKI (Kraków), Nekropola grobów kurhanowych na Krzemionkach wraz z monumentalnym kopcem Krakusa – głównym centrum ceremonialnym krakowskiego ośrodka władzy w IX-X wieku	417
IVANA BOHÁČOVÁ (Praha), Polské prvky v keramice z přemyslovského hradiště ve Staré Boleslavi. Ke kontaktům Polska a Čech v raném středověku	429
PAWEŁ RZEŃNIK (Wrocław), Ślad oddziaływań garncarstwa morawskiego na ceramikę średniowiecznego Śląska u progu i w czasie lokacyjnych przemian osadniczych	439
STANISŁAW SUCHODOLSKI (Warszawa), Monety Świętego Wojciecha	447
MARTIN JEŽEK (Praha), Odkrycia wag składanych w krajach czeskich	453
JERZY MAIK (Łódź), Początki sukiennictwa śląskiego	457
MAREK DERWICH (Wrocław), Mogilno i Płock. Z dziejów budowy organizacji Kościoła polskiego	463
LESZEK KAJZER (Łódź), Chalino czy Chalno, czyli o dacie pojawienia się premonstratensów w Strzelnie	467
<i>Civitas et villa.</i> Stadt und Dorf im mittelalterlichen Mitteleuropa. Zusammenfassung	473